

éljenzéssel és tapssal ünnepelték a kormány tagjait, akiknek részéről *Wekerle* Sándor miniszterelnök a következő beszédben válaszolt:

Uraim, tisztelt barátaim! Magam és minisztertársaim nevében őszintén érzett köszönetet mondok megtisztelő megjelenésekért, szíves üdvözlésekért és az új esztendő beköszöntésével részünkről is a Mindenható áldását és minden legjobbat kívánok nektek és hozzátartozóitoknak. De különösebben is hálás köszönetet kell mondanunk azért a hathatós támogatásért, amelylyel nehéz föladataink megoldását elősegítettétek, lehetővé tettétek. Mert valóban óriási föladatak súlya nehezdedett ránk úgy gazdasági helyzetünk rendezésében, mint belpolitikánk irányításában.

A bizonytalan gazdasági helyzet megsibbasztotta fejlődésünket, lekötötte erőnket, a békés munka gyümölcsei helyett a küzdelem fegyvereit adta kezünkbe. Bizonytalan helyzetünk kifelé is hatványuló képét mutatta gazdasági erőnknek s a külföld félrevezetett közvéleménye fogékonyabbá lett a gazdasági erőnk és belpolitikai helyzetünk ellen mesterségesen szított sötét színezésnek s rágalmaknak fölvételére.

Majd arról beszélt a kormányelnök, hogy változatlan alapra kell Horvátország politikájá is helyezniünk, úgy, hogy azt minden magyar állampolgár változatlanul a jövőben is képviselhesse.

A kormányelnök ezután így fejezte be beszédét:

„S most engedjétek meg, hogy midőn befejezésül ismételve köszönetet mondok hathatós támogatástokért, ezt részünkre továbbra is kikérjem. Még nincs teljesítve az a misszió, amelyre a különböző pártok elveik főtartásával egyesültek, s melynek sikeres elérése végett erre az egyesülésre szükség is van. A választói reformot kell előkészíteniünk, belpolitikánkat erre a nyugvópontra juttatnunk. Az a hit vezérel ugyan, hogy úgy közgazdaságunk biztos fejlesztése, valamint politikánk hathatós irányítása minden hazafias és igazán alkotmányosan érző pártnak közeledését és sokban együttműködését jövőre is szükségessé teendi, de belpolitikai helyzetünknek nyugvópontra juttatása ezt most egyenesen mellőzhetetlenül megköveteli. Ez bátorít arra a kérelemre, hogy, amint eddig, fölülemelkedve a pártszempontokon, félretéve egyéni érdekeket és aggodalmakat, csakis a „salus rei publicae suprema lex esto“ elve irányította eredményes eljárásokat, úgy a hátralevő s nemzetünk egész jövőjére kiható nagy kérdések megoldásánál is ez a magasabb állami érdek, ez a magasabb állami szempont biztosítsa együttműködésünket.

Ismételve köszönetünket fejezem ki szíves üdvözlésekért.

A miniszterelnök és a kormány tagjai ezután elvegyültek az üdvözlésükre megjelentek sokaságában és mintegy negyedórai szíves társalgás után a fogadás véget ért.

Az alkotmánypártban.

Az alkotmánypárt távirat útján üdvözölte vezérét, *Andrássy Gyula* grófot. Egypár tömör mondatban, amely *Széll Kálmán* stílusára vall, kifejezi rendületlen ragaszkodását *Deák Ferenc* művéhez, amelyben „a nemzet 67-ben találkozott uralkodójával“. *Andrássy*ról ez a távirat a legmélyebb elismerés hangján szól, kiemelve politikájának vezető gondolatát: összhangba hozta alkotmányos jogainkhoz való tántoríthatatlan ragaszkodását a király iránt való hűséggel s a nemzet önálló törekvéseit, erőbírásának és nemzetközi helyzetének mérlegelésével igyekszik érvényesíteni a fokozatosság biztos menetében.

Válaszul *Andrássy* távirata hasonló szellemben hangoztatja a hatvanhetes alkotások erejét és üdvét. Törekedni kell arra, hogy „a közös intézmények a magyar nemzet érzelmeivel és jogos kívánalmaival a lehető legteljesebb harmóniába jussanak“. De az egyedül helyes politikának azt a politikát vallja, amely az országnak negyven évi fejlődést biztosított s amely „a nemzetnek visszaadta királyát, a királynak meg megszerezte a nemzet szívét“.

A nap eseményeihez tartozik, hogy az alkotmánypárt a maga elnökét, *Széll Kálmánt* is üdvözölte, a ragaszkodásnak meleg szavaival. A párt érzelmeit tolmácsoló táviratot *Nagy Ferenc* másodelnök és *Semsey László* írták alá. *Széll* válaszában itt is mint *Deák Ferenc* elveinek hű követője szólal meg. „*Deák Ferenc* politikájában — úgymond — láttam mindig és látom ma is hazánk boldogulásának zálogát“.

A függetlenségi párt Kossuth Ferencnél.

A függetlenségi és negyvennyolcas párt délelőtt tizenegy órakor tisztelgett vezérének, *Kossuth Ferenc*nél, ki a tisztelgőket *Ferenc József-téri* lakásán fogadta. Mintegy ötven függetlenségi párti képviselő jelent meg a tisztelgésen, s a társasághoz csatlakoztak *Apponyi*.

**LOKOMOBILOK, GÖZCSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSEGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Günther, Josipovich és Jekelfalussy miniszterek és Szerényi, Meskó és Tóth János államtitkárok is.

Kossuth súlyos betegsége miatt ágyban fekvé fogadta a tisztelgőket, akiknek nevében Holló Lajos mondott üdvözlő beszédet.

— Tíz év nyugalomát biztosítja, úgymond, a most kötött kiegyezés a nemzet számára. Egy nagy évtizednek hatalmas munkája előtt állunk, amelynek elején, azt hisszük, ott van hitel-életünk önállóságának, a nemzeti banknak megteremtése, és amelynek végén ott látjuk gazdasági függetlenségünk koronáját, az önálló vámterület fölállítását. Kossuth Ferenc szívós munkássága és akaraterije fogja vezérelni a függetlenségi pártot, hogy ezt elérhesse.

Kossuth Ferenc meghatottan válaszolt párthíveinek s a többi közt ezeket mondta:

— Meg fogtok bocsátani, ha nem hosszasan válaszolok. Mégis ki kell, hogy fejezzem hálámat azért, hogy megemlékeztek rólam és idejöttök hozzám, hogy nekem szerencsét, a hazának is szerencsét kívánjatok, mert az én boldogságom és szerencsém a hazának boldogsága és szerencséje. Az elmúlt év az én aggódó lelkemnek vigaszt hozott azért, mert láttam, hogy pártom hazafiságában és erejében nem csalatkoztam. Nagy erőpróbának volt a párt kitéve. Ezt az erőpróbát kiállta és kiállta olyan dicsőséges módon, hogy ez följogosítja a vezért arra, hogy teljes erejével támaszkodhassék a pártra azokban a nagy küzdelmekben, amelyek még előttünk állanak.

Tisztelt barátaim! Számítok a ti szeretetteljes támogatásotokra, amelylyel az én gyöngeségemet pótolni fogjátok. Ott látom soraitokban az én igen kedves barátomat, Apponyit, aki nálamnál fiatalabb is, egészségesebb is és aki nekem vezértársam. Irányítsátok szereteteket feléje is, mert a függetlenségi pártnak szüksége van és mindig szüksége lesz önzetlen vezérekre. Bocsátsatok meg, ha elérékenyülök. Beteg ember vagyok, de amennyire csak bírom, szegény hazám ügyét mindig szemem előtt tartom. Még egyszer köszönöm megjelenéteket.

Kossuth szavai mélységes hatással voltak a tisztelgőkre, akiket könnyezésig megindított beteg vezérüknek lelki emelkedettsége és energiája.

Ujévi üdvözlések a néppártban és az újpártban.

Az országgyűlési néppárt tagjai szintén testületileg jelentek meg vezérük Zichy Nándor gróf előtt, aki jelentős nyilatkozatokat tett, a párt jövőbeli magatartása ügyében.

Az újpárt kevés számú csapata szintén fölkereste vezérét Bánffy Dezső bárót és meleg szeretettel üdvözlötték vezérüket az ujév alkalmából.

Kitüntetés a kiegyezésért.

A király a kiegyezés létrehozásában résztvevő magyar és osztrák minisztereknek, államtitkároknak és miniszteri főtisztviselőknek nagy kitüntetést adományozott. A minap már közzétették, hogy Wekerle és Beck miniszterelnökök a Szent István-rend nagykeresztjét kapták. Kívülök kitüntetésben részesülnek még Kossuth és Darányi miniszterek, Szerényi, Popovics és Mezössy államtitkárok, s a pénzügyi, kereskedelmi és földművelésügyi miniszteriumból három-három tanácsos.

Félhivatalosan jelentik: Ő császári és apostoli királyi felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott dr. Wekerle Sándor magyar kir. miniszterelnökhöz intézni:

Kedves dr. Wekerle!

Különös megelégedésemre szolgál, hogy hosszabb idő után ismét sikerült a monarchia két állama közti gazdasági viszonyt biztos alapon rendezni és meg vagyok győződve, hogy a kölcsönös viszonyoknak ez a rendezése a két állam erejét és a monarchia tekintélyét növelni fogja. Indítatva érzem magamat, hogy önnek céltudatos, fáradhatatlan és eredményes működéséért és azon hazafias odaadásáért, amelylyel a tárgyalásokat vezette és befejezésre juttatta, legmelegebb köszönetemet kifejezzem és elismerésem látható jeléül önnek Szent István-rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1907. évi december hó 31-én.

Ferenc József s. k.
gróf *Zichy Aladár s. k.*

Hasonló kéziratot intézett az uralkodó báró Beck osztrák miniszterelnökhöz is.

A Szapáry-palota égése.

Hatalmas tűzvész pusztított e hét elején Budapesten: a Szapáry grófoknak a Reáltanoda- és Szép-utca sarkán levő ősi palotájának két szobája, töméntelen kincseket érő régi műtárgyakkal együtt, teljesen a lángok martalékává lett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tűz bűnös gondtlanságból keletkezett. Az inas ugyanis, aki már fölmondásban volt, a Szapáry grófnő hálószobájának kályháját túfütötte, úgy hogy egy a kályhából kipattant szikra okozta a tüzet. A bosszúálló inast a rendőrség letartóztatta, a bíróság pedig, mely minap tárgyalta az ügyet, egy hónapi fogházra ítélte. A hivatalos tűzvizsgálat ugyan csak négyszázezer korona kárt állapított meg, de a Szapáry gróf határozott állítása szerint, tekintetbe véve az elhamvadt értékes festmények és egyéb műtárgyak értékét, a kár az egymillió koronát

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy kópiczéi: BUDAFOKON.

Értékesít husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉJÉLELMICZIKKÉT. Hordóbor-értékesítő osztály. ·· Égetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. ·· Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

is túlhaladja, amelyből biztosítás útján mindössze háromszázezer korona térül meg. Az elégett múkincsek természetesen korántsem lesznek ezen kártérítés által kipótolva, azokat semmiféle pénzösszeg árán többé helyreállítani nem lehet. A Szapáry-palota egyike a főváros legősibb főúri palotáinak s szerencse, hogy a tűzoltók gyors közbelépése és erélyes munkája a tűz tovatérjedését megakadályozta, mert különben az egész épület könnyen áldozatul eshetett volna az inas bosszúállásának.

Húsdrágaság.

(Mészárossegédek sztrájkja.)

Az új esztendő első napjaiban kellemetlen meglepetés érte a főváros közönségét: sztrájkba léptek a vágóhídon a mészárossegédek és a milyen a helyzet ma, azt kell hinni, hogy a béke a mesterek és segédek között nem egykönnyen fog létrejönni. A sztrájkban, a melyet minap mondtak ki, mintegy 250 vesz részt. Ezek a közvágóhídi pacalos, bélmosó és vágósegédek, azonkívül a középponti vásárcsarnok nagy húsárulóinak segédei. Hozzájuk csatlakoztak ma már sokan az üzletekben dolgozó székálló-legények közül is. A helyzet másnap délig egyáltalában nem változott. A mesterek és az illetékes körök azt mondják, hogy főleg hatalmi kérdésen fordul meg a munkamegszűntetés dolga, a sztrájkolókat ellenben azt vitatják, hogy ők tisztán helyzetük javítása végett indították meg a mozgalmat. Az egyezkedést még tegnap megkezdték, de a késő éjszakáig tartó tárgyalásnak semmi eredménye sem lett.

Asztrájkoló mészárossegédek tanyájukat a Soroksári-út 84. száma alatt levő vendéglőben ütötték föl. Ez a vendéglő a két vágóhíd közzé van beékelve. Erre való tekintettel a vásárcsarnok igazgatósága kérte, hogy a sztrájkanyagát erről a helyről tegyék el, mert könnyen megtörténhetik, hogy a sztrájkoló munkások és a dolgozó munkások között összeütközésre és erőszakoskodásra kerül a sor. A főkapitány nem is vette tudomásul, amikor bejelentették a sztrájkanyagát, intézkedett, hogy a bérharcban állók tanyájukat a vágóhídkaktól távolabb eső helyre tegyék át. A sztrájkolók erről értesülve, nyomban átvonultak a Budafoki-út 94. száma alatt levő vendéglőbe. A sztrájkanyagán, de főleg a vágóhídon lovas és gyalogos rendőrség ügyel arra, hogy az esetleges zavargást, vagy a dolgozó munkások inzultálását megakadályozza.

A vágóhídon most a munka a sztrájk ellenére főnnakadás nélkül folyik. Másnap reggel bejött százhusz vágósegéd s ezek a rendes időben munkába is állottak. Délig fölvtágtak 41 darab marhát. A vágósegédek a rendes esti időig dolgozni fognak s nem lépnek sztrájkba, mert arra semmi okuk sincsen. Összesen százhatvanöt pacalos és béltisztító segéd sztrájkol, de távollétük nem okoz a munkában nagy főnnakadást, mert helyettesítésük végett másnap reggel hatvan mészáros-mester munkába állott s most ezek végzik nagy buzgalommal a segédek dolgát. A vágóhíd is főnnakadás nélkül teljesítette a szokásos mennyiségű pénteki vágást. A közönségnek egyáltalán nincs oka aggodalomra: húshiány nem lesz, mert ha a vágók is megszüntetnék a munkát, annyi mészáros-mester áll rendelkezésre, hogy a vágás azután sem szenvedhet főnnakadást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Lengyel szövetkezetek.

Három évvel ezelőtt, 1904. évben a porosz pénzügy-miniszter elrendelte, hogy az összes porosz tisztviselők és hozzátartozóik lépjenek ki a lengyel bankokból (szövetkezetekből) és mondják fel e bankokban elhelyezett tőkéiket. Ez a rendelet a lengyelek körében kínos felünést keltett és sokan azt követelték, hogy a lengyel szövetkezetek viszont mondják fel német adósaik kölcsöneit. Az izgalom oly nagy volt, hogy senki sem törődött azzal, hogyha a lengyel szövetkezetek nyiltan a németiség ellen foglalnak állást, a kormány részéről újabb és veszedelmesebb megtorló rendszabályoktól kell tartani. Ily körülmények között a németek és lengyelek egyaránt nagy érdeklődéssel várták, hogy mit szól a dologhoz Wawrzyniak prelátus, a lengyel szövetkezetek vezérémbere. Wawrzyniak a szövetkezetekhez intézett körlevelében nyilatkozott is, de ebben a körlevélben épen az ellenkezője volt annak, amit vártak. Wawrzyniak ugyanis higgadt hangon figyelmeztette a szövetkezeteket, hogy semmi körülmények között se hagyják el az egyedül törvényes alapot, amely azt követeli, hogy a pénzügyeket „a nemzetiségre való tekintet nélkül kell intézni”. „A boszú vagy megtorlás pogány gondolata — így fejezte be körlevelét — távol legyen tőlünk.” A körlevélnek, bár nagy csalódást okozott a lengyelek körében, meg is volt a kívánt hatása.

A szövetkezetek belátták, hogy saját érdekük ellen cselekszenek, ha szolid német gazdák és iparosok hitelét felmondják. De ugyanakkor Wawrzyniak a porosz pénzügyminiszterium rendelete által előidézett izgatottságot ügyesen kihasználta szövetkezetei javára. Azt hirdette, hogy minden lengyel embernek kötelessége, hogy megtakarított pénzét lengyel pénzügyintézetekben helyezze el.

Gondoskodott róla, hogy a sajtó is minél szélesebb körben terjessze ezt a felfogást s az eredmény az volt, hogy míg azelőtt évenként átlag 5—7 millió márkával növekedett a lengyel bankok betétállománya, ebben az esztendőben, dacára, hogy a tisztviselők kiléptek a szövetkezetekből s ott elhelyezett tőkéiket is felmondották, a betétállomány egyszerre 12 millióval emelkedett.

Ily módon és ily eszközökkel érték el a lengyelek, hogy az egységes lengyel hitelszervezet révén nagy politikai hatalomra tettek szert. Miként már mondtuk, maguk a szövetkezetek nem csinálnak politikát, sőt szigorúan távol tartják magukat minden politikai akciótól. De ez nem jelenti azt, hogy a szövetkezetek és a központi szövetség vezetői a szövetkezeteken kívül nem vesznek részt a politikában és nemzetiség-politikai harcokban. Sőt ellenkezőleg a szövetkezetek vezetői

előkelő szerepet játszanak minden politikai akcióban és a választásoknál, a választói gyűléseken és a jelölőbizottságokban egyaránt.

A hitelszövetkezetek vezetői — mondja Bernhard — nemcsak pénzügyileg, de politikailag is vezetői a lengyel lakosságnak. A szövetkezetek vezetői mértékadó politikai befolyást követelnek a maguk számára s minél nagyobb lesz e bankok finánciális ereje, annál biztosabban lépnek föl ezek az emberek.

Természetes joguk gyanánt követelnek maguknak helyet a legfontosabb lengyel intézményekben s befolyásuk mindenütt érezhető. Ha ehhez hozzávesszük, hogy Bernhard számítása szerint e népbankok tagjainak körülbelül hatvanhárom százaléka paraszt, akkor igazat kell adni a tudós szerzőnek, amikor azt mondja, hogy a hitelszövetkezetek révén az intelligencia vezetésével paraszt-köztársasággá szervezték Porosz-Lengyelország lakosságát.

A bihari hitelszövetkezetek. A biharmegyei gazdasági egyesület szövetkezeteket szervező bizottsága Tisza István gróf elnöklete alatt tartott legutóbbi ülésén Pirovich József, a központi Hitelszövetkezet képviselője, nagy érdeklődés mellett számolt be a szövetkezeti ügy fejlődéséről. A folyó évben a hitelszövetkezetek száma ismét héttel szaporodott, e szerint tehát a vármegye területén működő szövetkezetek száma 60-ra emelkedett, melyek működésüket 214 községre terjesztik ki. Az új szövetkezetek névszerint a következők: Kis-Mária, Gyanta, Mezősas, Esztár, Fekete-Bátor, Bakonyszeg és Derecske. Alakulás stádiumában van 3 hitelszövetkezet, ugymint a beéli, nagyrábéi és kötegyáni. A kamatemelés következtében: egy hitelszövetkezet 6 és fél százalék, tíz hitelszövetkezet 7 százalék, tizenöt hitelszövetkezet 7 és fél százalék, egy hitelszövetkezet 7 és háromnegyed százalék, 33 hitelszövetkezet 8 százalék mellett folyosított rendes, nagysis nem jelzálogos kölcsönöket. Így tehát az összes szövetkezetek 55 százaléka 8 százalék, 45 százaléka pedig 8 százalékon aluli kamattal adja tagjainak még mai napig is a kölcsönöket.

A francia szövetkezeti központ. A francia szövetkezetek szövetségének központi irodája arról értesíti szövetségünket, hogy kivitelre is berendezkedvén, nemcsak a franciaországi fogyasztási szövetkezeteknek szállít különleges francia cikkeket, hanem a külföldieknek is. A szövetkezeti központ (Páris 1. rue Christine) százalék nyujtással küld a szövetkezeteknek különösen francia borokat, burgundit, champagneit, bordóit, languedocit, továbbá kávét, csokoládét, rumot és cognacot.

Állatbiztosító Szövetkezetek Temes vármegyében. A kisgazdák vagyonának biztosítása céljából akciót indított a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület állatbiztosító Szövetkezetek létesítésére. A megindult mozgalom nagy érdeklődésre talált a kisgazdák körében s remélhető, hogy rövid időn belül 5-6 szövetkezet fog megalakulni. Kisfaludon már két éve áll fenn a szövetkezet, mely igen szép működést fejt ki s különösen ennek a példája az, mely a kisgazdákat az eredményeket látva alakulásra ösztönzi.

Előfizetési felhívás!

Az új esztendővel új előfizetést nyitottunk a **Független Ujság**-ra.

A „Független Ujság“ tizennégy esztendő óta a magyar népnek,

a földművelő- és kisiparos-osztálynak

őszinte barátja, jóakarója, tanácsadója.

Hetenként beszámol az olvasónak mindarról, ami az édes hazában és kint a nagy világban történik.

A gazdasági haladásnak, a szövetkezeti mozgalmaknak, a kisemberek boldogulásának

a „Független Ujság“

az egyedüli ujságja és szóvivője a magyar sajtóban.

Amellett, hogy a **Független Ujság** tájékoztatja a gazdát, kisiparost mindarról, ami őt érdekli; „Mulattató“ rovatában elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő olvasmányokat közöl hétről-hétre.

Küzd a magyar nemzet gazdasági jóléteért, fölkarol minden mozgalmat, amely a magyar nép megerősödésére irányul.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“.

Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Egyszóval: a „Független Ujság“ a magyar nép őszinte barátja, tanácsadója, melyet elismert magyar írók szeretettel írnak a magyar nép számára. A „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv“ című karácsonyi ajándékunkat, amely kiváló írók tollából számos tanulságos és hasznos cikket, képekkel ellátva tartalmaz, mindazok megkapják, kik legalább félévre előfizetőink sorába lépnek.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona

Félévre 4 „

Negyedévre 2 „

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Felkérjük mindazokat az olvasóinkat, akiknek az előfizetése a múlt év végével lejárt, sziveskedjenek azt megújítani, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

• MI UJSÁG? •

A király Gödöllőn. Udvari körökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a király számára üdülésül a gödöllői vadászterületet fogják kijelölni. A király nagy kedvvel készül arra, hogy régi kedves vadászterületét fölkeresse. Orvosai kijelentették, hogy egészsége már megengedi ezt a kirándulást, amely több heti tartózkodásra fog kiterjedni, ha egészsége és kedve ennek tervnek megfelel. Úgy halljuk, hogy a király gödöllői tartózkodása alatt többször ad kihallgatást a budai várban.

Udvari bálók Budapesten. Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi bécsi időzése alkalmával közölte, hogy Budapesten, a királyi várakban ezentúl ugyanannyi udvari bál, illetőleg estély rendeztessék, mint amennyit a bécsi Burgban egy-egy évad alatt rendeznek. Az eddigi megállapodások szerint a budai várpalotában január 13-án, február 1-én és február 22-én udvari táncestélyek lesznek, amelyekben azonban sem a király, sem az udvartartás részt nem vesznek. A jan. 13-iki estélyen a háziasszonyi tisztet Mária Annunciata főhercegnő, Ferenc Ferdinánd trónörökös nővére, a prágai nemes hölgyalapítvány apátnője, február 1-én Mária Valéria főhercegasszony, február 22-én pedig Augustia főhercegasszony töltik be. Nepalek udvari szertartásigazgató minap Budapestre érkezett, hogy a kellő intézkedéseket megtegye.

Tisza István gróf sajtópöre. Érdeks bünpört fog tárgyalni február hónap folyamán a pozsonyi esküdt-bíróság, mint delegált bíróság. Tisza István gróf, volt miniszterelnök sajtópörét, aki még miniszterelnök korában állította bíróság elé Weltner Jakab budapesti szocialista vezért, sajtó útján elkövetett rágalmasz miatt.

Ismeretterjesztő előadások. A Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesületnek szepesi választmányának elnökével, Alapi Géza szepesmegyei főispánnal, ügyvivő alelnökével, Hajnóczy R. József dr. királyi tanfelügyelővel és Halmos Andor titkárral elhatározta, hogy a vármegye tíz nagyobb helységében a tél folyamán ismeretterjesztő szemléltető ingyenes előadásokat tartat. Az előadások tartására a kézművesi szabad liceumot kérte fel, mely már közel egy évtized óta végez ilyen kulturális munkát a városban. A szabad liceum egyes helyeken, hol nagyobb az intelligencia és a közönség óhajtja, külön előadásokat is tart a tudomány más és más ágából.

A harmadik egyetem. A harmadik egyetemnek Szegeden való felállítása érdekében január hónapban, amint már megírtuk, monstre küldöttség jön fel a fővárosba, hogy a kormány tagjainál tisztelegjen. Szegedről most azt jelentik, hogy dr. Lázár György polgármesterhez értesítés jött a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól, hogy gróf Apponyi Albert január 18-án fogadja a küldöttséget az országgyűlés képviselőházában. Gróf Apponyitól dr. Wekerle Sándor miniszterelnökhöz megy a küldöttség, tőle pedig gróf Dessewffy Aurélhoz, a főrendiház és Justh Gyulához, a képviselőház elnökéhez és kérni fogja támogatásukat ahhoz, hogy a harmadik egyetemet Szegednek adományozza

a törvényhozás. Ugyanekkor a nagy deputáció szegedi tagjai tisztelegni fognak Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél és megkérlik, hogy a Szegeden létesítendő felső ipariskolára vonatkozó közgyűlési határozat értelmében hozza meg a határozatát, úgy tudniillik, hogy a mostani fa- és fémpipari szakiskola meghagyása mellett létesítse a felső ipariskolát. A monstre deputációt dr. Lázár György polgármester fogja vezetni s a küldöttségben részt vesznek báró Bánffy Dezső és dr. Becsey Károly szegedi országgyűlési képviselők, a városi tisztviselők és a törvényhatósági bizottság igen sok tagja, továbbá tizenegy szomszédos törvényhatóság kiküldöttjei, akiket a polgármester még külön meg fog hívni.

A hármasszövetség bensősége. Berliini nagykövetünk, Szögyény-Marich László, egy berliini lap tudósítója előtt a következőket mondta a hármasszövetségről:

— Ausztria-Magyarország viszonya a német birodalomhoz olyan benső, hogy más államokhoz való viszonyával nem lehet összehasonlítani. De éppen ez az intim viszony, amely bennünket összeköt, kizárja azt, hogy a kormányaink közt tárgyalat különös kérdéseket a nyilvánosság előtt fejtegetünk. Bizonyos, felelőtlen részről terjesztett hírekre csak azt lehet válaszolni, hogy a személyes rokonszenvre támaszkodó jó egyetértést és azt a különös szívélyességet, amely viszonyunkat jellemzi, a legutóbbi idők eseményei a legkevésbé sem zavarták meg. Egyébként a politikában is áll az az elv, hogy legjobban az a házasság, melyről nem sokat beszélnek.

A román kormány a nép érdekében. A román kormány a parasztlázadás tanulságain okulva, szociálpolitikai programot dolgozott ki. A nép anyagi és erkölcsi érdekeit szolgáló törvényjavaslatok elseje, amely az agrárszerződésekre vonatkozik, most van tárgyalás alatt a román kamarában. A liberális, konzervatív és junimista párt legkiválóbb szónokai vettek részt a javaslat felett kifejlődött vitában és fejtegetéseikből az az állásfoglalás domborodott ki, hogy a nagybirtokokat parcellázni kell.

Egy majorgazda kitüntetése. A földművelésügyi miniszter előterjesztésére a király Stádler János sari-majorgazdának félszázadot meghaladó hű és példás szolgálata jeléül az ezüst érdemkeresztet adományozta. A földművelésügyi miniszter utasította Bács-Bodroghvármegye főispánját, hogy a kitüntetést megfelelő ünnepélyes módon közölje.

A darabont-testőrség újhajléka. A budai királyi palotába szolgálattételre beosztott magyar királyi darabont-testőrség részére a várnak az Attila-körútra néző lejtőjén két új kaszárnya épült. Mind a kettő már tető alatt van és a jövő nyáron átadják rendeltetésének. Az egyik épület a tisztó otthon lesz és benne fog lakni Littke tábornok, a testőrség helyettes parancsnoka, továbbá a tisztikar. A másik kaszárnyában helyezik el a legénységet.

A rózsahegy magyar kör. A rózsahegy magyarok a minap gyűlést tartottak, amelyen megalakították a rózsahegy magyar polgári kört. A belépő nyilatkozatot 400 polgár írta alá. Mindenesetre ideje, hogy a nemzeti izgatóság munkájával szemben szervezkedjenek erőteljesen a hazafias elemek is.

Hajómentő magyar gőzös. A budapesti Fotogen részvénytársaságnak Etelka nevű gőzöse legutóbbi atlanti oceáni útjában az óceán közepén dülő orkán alkalmával a Kolombó nevű olasz vitorlás hajó személyzetét a haláltól megmentette. A Kolombó vitorlás a nagy vihar következtében repedést kapott, vitorláit elvesztette s hozzá még fa- és gyantarakománya tüzet fogott. Ebben a kétségbeeső helyzetben találkozott az Etelka nevű magyar gőzössel, mely kőolaj rakománya mellett is a legnagyobb viharban sietett az égő hajó közelébe, hogy a halállal küzdő hajósokat megmentse. Néhány óra alatt az egész hajó személyzetét az Etelka fedélzetére szállították. Utolsónak hagyta el az az égő hajót Alrano kapitány, akit égett sebekkel szállítottak az Etelka gőzöstre.

Tolsztoj balesete. Arról a súlyos balesetről, mely Tolsztoj Leót, a világhírű orosz írórt érte, még az alábbi kiegészítő tudósítás érkezett Pétervárról. Tolsztoj Pétervár határában lovagolt. Eközben lova egy hóval fedett gödörben megbotlott és Tolsztoj fejjel lefelé egy mély árokba fordult. Körülbelül negyedóra hosszúig hevert ott a súlyosan megsebesült költő, anélkül, hogy segítségére jöttek volna. Később arrafelé ment egy kocsisa, aki hazavitte Jasznaja-Poljanába. Tolsztoj balvállizületét kifecamította. Háziorsosa rögtön beigazította a ficamodást. Tolsztoj most már jobban érzi magát, de hetekig tart, amíg teljesen felépülhet.

A Magyar Gazdaszövetség amerikai munkássága. A Magyar Gazdaszövetség a visszavándorlók letelepítésére irányuló akciójával egyidejűleg a tavaly Amerikában is indított mozgalmat, hogy a kivándoroltak társadalmi és gazdasági jólétét a társulás és az önszolgálat alapján emelje. A hazai szövetkezeti mozgalmat az amerikai magyarságra is kiterjesztette a Szövetség. Ennek a munkának gyümölcsei máris kezdenek mutatkozni. Amint ugyanis Amerikából jelentik, a Bridgeporti Ifjúsági Egyesület nagy sikerrel működik. Csak idő kérdése, hogy a lányok is hasonló nagy egyesületbe tömörüljenek. Az ifjúsági egyesület magyar osztályait szervezik Youngstownban, Sharronban, Buffalóban és New-Brunsvickban. Sok nehézséggel és akadályllyal kell megküzdeni, de mint az eredményekből látszik, a mozgalom nem meddő, sőt a legszebb reményeket nyújtja arra, hogy az idegenbe szakadt magyarok szociális és gazdasági kötelékkel is idefűzessenek a régi hazához.

A cigányügy rendezése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, amelyben a Pécsen tartott VIII. országos gazdakongresszus határozatából kifolyólag a cigányügy gyökeres rendezését kéri. A kongresszus e tárgyban azt a kívánságát fejezte ki: 1. hogy a kóbor cigányok gyermekeinek neveléséről hétéves koruktól az állam gondoskodjék; 2. a cigányok kóborlását tiltásuk be s szigorúan büntessék, a kóborlásba visszaeső cigánytól a lótarást, a házalási és vándoripari igazolványt vonják el; 3. a kóborló cigányok illetőségét állapítsák meg s kényszerítsék őket a letelepülésre. A kényszerletelepülésből származó költségeket vállalja magára az állam; a külföldi illetőségű cigányokat kérelmelhetlenül ki kell toloncolni s jövőben az országba bebocsátani nem szabad; a kóbor cigányügyek adminisztrációját egy központi hatóságra kell bízni. Az O. M. G. E. a kongresszus e kérelmét főleg azzal indokolja, hogy a kóbor cigányok révén legtöbbet károsodik a vidéki gazdaközönség, amelynek nem csupán közbiztonsági,

de közegészségügyi és állategészségügyi érdekeit is nagy mértékben veszélyeztetik a kóborló cigánykaravánok.

Vadászserencsétlenség. Vadászat közben súlyos szerencsétlenség érte báró Haupt-Stummer Leó tőkés-ujfalusi nagybirtokost. A nagybosányi erdőben együtt volt szarvasra lesben barátjával, Leidenfrost, Adolf nagybirtokossal. Egyszerre egy szarvas bukkant fel előttük, Leidenfrost rálőtt, de a golyó célt tévesztett s egy fáról visszapattna, a fiatal báró hasába furódott. A golyó a báró hátán jött ki. A súlyosan sebesült bárót ágakból rögtönzött ágyon a közeli vadászlakba vitték. Ott fekszik most is, mert elszállítása életveszedelemmel járna. Az első segítséget dr. Fridrich Alajos, a nagytopolcsányi közkórház igazgató főorvosa adta. Csütörtökön délben le-hivatták sürgősen Lumniczer József egyetemi tanárt a fővárosból. Az orvosak szerint abban az esetben, ha a golyó nemesebb részeket nem sértett, a báró rövidesen felépül.

A kirabolt halott. Megemlékeztünk a minap Horváth Aladár makói rendőrfőkapitány tragikus sorsáról. A szerencsétlen embert, aki csak huszonkilenc esztendő volt, szívszélhűdés érte s az utcán halt meg. A halott mellett körülbelül egy óráig senki sem volt s ez alatt az idő alatt kirabolták. Horváth halála előtt egy nappal nyolcszáz koronát kapott s ezt a pénzt egy selyemtárcában magánál hordta. Ez a tárcsa a pénzzel együtt eltűnt. Hogy ki követte el a rablást, még nem tudják. A rendőrség azonban bízik abban, hogy megtalálja a tettest, de az eddigi adatokat még a vizsgálat érdekében titokban tartja. A szerencsétlen rendőrfőkapitányt egy ideig tetszhalottnak tartották. A két orvos ugyanis, aki figyelte, a körmök alatt élénk piros színű vért látott, az egyik családtag pedig látni vélte, hogy a halott szempillája megmozdult. Az orvosok erre konziliumot tartottak s egész biztosan megállapították a halált. A temetést, amelyet elhalasztottak, csak a konzilium után tartották meg. A család kívánságára azonban a hatóság mégis megengedte, hogy a családi sírbolt ajtaja néhány napig nyitva maradjon s hogy mellette egy rendőr őrködjék.

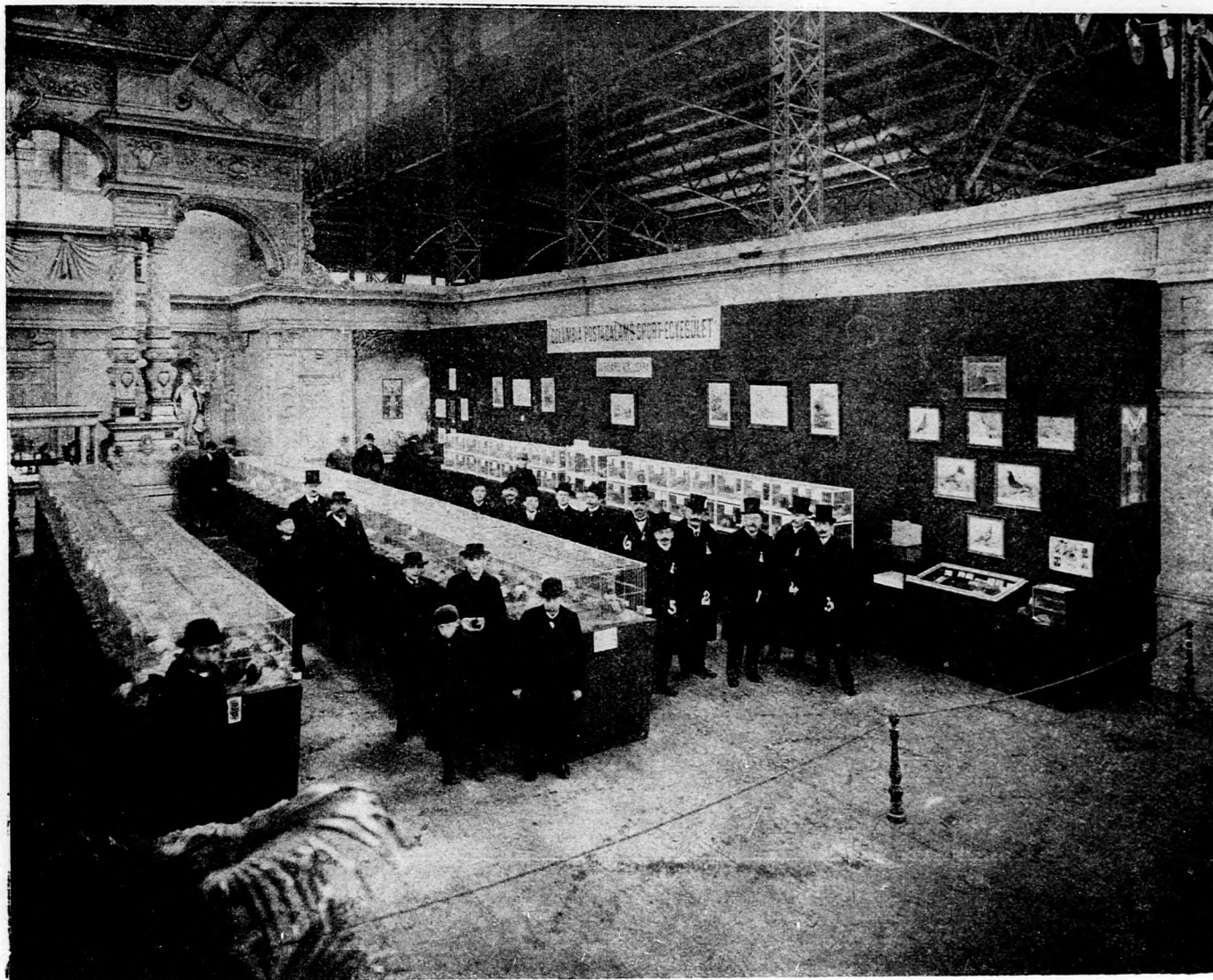
Vérengzés Szilveszter éjjelén. Rettenetes véres esemény játszódott le Flestben, Hamphire grófságban Szilveszter éjszakáján. Coates Fülöp nevű őrnagy a feleségétől elvált. A válás huzamosabb idő előtt történt, de az őrnagy igen fájlalta az egyedül való életet. Az asszony fényes viszonyok közt élt; külön villában lakott s minden fényűzést megengedett magának. Szilveszter éjszakáján előkelő társaság gyűlt össze az őrnagyné villájában. Ott volt a háziasszony anyja, leánya, ügyvédje. A kis társaság derült kedvben várta az újesztendő első percének a beköszönését. Élénken beszélgettek, mulattak, amikor egyszerre csak kinyílt az ajtó s egy legkevésbé várt vendég jelent meg a szobában. Coates Fülöp volt, a háziasszony férje. Megjelenése a szokatlan órában, komor, feldult arca, rögtön rosszat sejtetett s még mielőtt magukhoz térhettek volna a jelen voltak első meglepetés-ükből, már kitűnt, hogy mi vezette a nyári-lakba a mulatozók közé az őrnagyot. Az őrnagy revolvert rántott elő és gyors egymásutánban többször rálőtt az egybegyűltekre, akik kétségbeesett futkosásban kerestek menedéket. Az elvakult merénylő csak az ügyvédet és az öregasszonyt sebesítette meg, az őrnagyné sértetlen maradt. Mikor az őrnagy megelégette a lövöldözést, azzal fejezte be a vérengzést, hogy maga ellán fordította a fegyvert. Halántékára illesztette a revolvert s jól talált. Holtan esett össze a szőnyegen.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A nemzetközi baromfikiállításról.

A most lefolyt nemzetközi baromfikiállításról mutatunk be egynéhány jól sikerült képet olvasóinknak a mai és legközelebbi számú „Független Ujság”-ban.

el, amennyiben az elfogyasztott takarmánynak egy igen jelentékeny része hőtermelésre fordítatik s így ezen célra 5 évi fejlődés alatt sokkalta több takarmány használtatik el, mint 3 évi fejlődés alatt, másrészt pedig az állatok hizóképességére is jótékony befolyással van a gyorsabb fejlődés, mert számos tudományosan végrehajtott kísérlet bizonyítja, hogy a fiatal korban fehérjedúsán táplált állatnál az oltógyomor nagyobbá, a tüdő valamivel kisebbé lesz, mint az olyanoknál, amelyek fiatal korban fehérjeszegényen lettek táplálva, s így tehát a lassan fejlődő magyar-erdélyi szarvasmarha oltó-

A nemzetközi baromfikiállítás galambcsoportja. 1. Jandaurek V. a „Columbia” alelnöke, 2. Kovács Odön, 3. Winkler János BOE. titkár, 4. Málnássy Ferenc, 5. Pfahler Hugó, 6. Balogh Albin.

Mai képünk a kiállítás főintézőit mutatja be, továbbá a baromfikiállítás galambcsoportját. Ezen a képen látható a budapesti iparcsarnok óriási és impozáns terme, ahol a festői csoportokba rendezett baromfiak elhelyezést nyertek.

A magyar-erdélyi szarvasmarha.

(Folyt. és vége.)

Nem szükséges e tekintetben túlzásba mennünk, mert a túlgyors fejlődés sok tekintetben rovására van a szervezetnek, de igen is oda kell törekednünk, hogy fejlődésének tartamát 1—1½ évvel megrövidítsük, miáltal egyrészt jelentékeny takarmánymegtakarítást érünk

gyomra nincsen képesítve nagyobb mennyiségű tápdús takarmány tökéletes kihasználására, de másrészt a tüdők túlnagyok lévén, igen erélyes oxidáció folyik a testben, s ezek szolgáltatják azon okokat, no meg az, hogy többnyire elcsigázott vén ökröket állítunk hizóba, amelyek miatt a magyar ökör hizodalmassága nem éri el a tarka ökör hizodalmasságát.

Hogy tejelőképesége megjavítható, arról megint csak Erdélyből vehetünk példát. A Lészay-féle, a báró Jósika-féle tehenészetek nagyon is figyelemre méltó eredményeket értek el, de ott van az egész Küküllő-mente, Marosmente, ahol csaknem általánosságban olyan kiválóan jól tejelő tehének vannak, hogy még az is visszatér tenyésztésükre, aki egyszer már felhagyott azzal. Egy küküllőmenti földbirtokos négy vagy

öt évvel ezelőtt pinzgauai tehenek tartására tért át, miután azonban az ezekkel elért eredmények mögött maradtak azon eredményeknek, melyeket előzőleg a magyar marhával ért el, a múlt év tavaszán túladott a pinzgauiakon s ismét magyar marhát szerzett be, amelyek még tejhozam tekintetében is túlszárnyalták a pinzgauiakat. S hogy a tehenek jobb tejelőképessége nincs ártalmára az ökrök erőtermelőképességének és edzettségének, azt legjobban az a tény bizonyítja, hogy a legjobb ökrök éppen a Maros- és Küküllőmentéről kerülnek ki, ahol a legjobb tejelőtehenek is vannak.

legjobb megjavítója, sőt — miként arról az Alföld nem egy helyén bárki is meggyőződhetik — szimmenthálival keresztezve kitünő, nagytestű, gyorsabban fejlődő, gulyabeli tartásra alkalmas marhát szolgáltat, mindenkinek oda kell törekednie, aki még birtokában van e szarvasmarhának, hogy azt megtartsa és javítsa, az állattenyésztési felügyelőségeknek pedig feladata volna nem engedélyezni a tarka marha tenyésztését ott, ahova az nem való, a magyar marhát tartó vidékeken pedig a legjobb tenyészanyag kiosztásával s a nép folytonos oktatásával s minden megengedhető eszközzel odahatni,

Nemzetközi baromfikiállítás főintézői. 1. Teleki Józsefné gr., 2. Pirkner János, 3. Makfalvay Géza, 4. Málnássy Ferenc, 5. Teleki József gróf, 6. Kovács Ödön, 7. Jandaurek V., 8. Gresznáryk Aladár dr, 9. Almási Balogh Albin.

Bebizonyított tény tehát, hogy a magyar marha tögye és tejelőképessége a tervszerű és folytonos gyakorlás, célszerű takarmányozás, a tenyésztendő egyedek megválasztása által nagyobbítható és fokozható; ugyancsak megfelelő táplálás s a tenyészegyedek célszerű megválasztása által fejlődése gyorsítható, hízóképessége javítható. Ennek következtében kitenyészthető belőle három jelleg, u. m. erőtermelő, hús- és tejtermelő s ezek közül kettő, esetleg szerényebb mérvben három is egyesíthető, s mert ezen jórészt már ki is tenyésztett jellegek mellett erőtermelőképessége még mindig nélkülözhetetlen s a magyar gazdára nézve még nagyon sokáig az is lesz, mert igás ökreinek ára ma oly magas — s lesz ezután is azt hiszem állandóan — hogy egyedül emiatt is jövedelmező tenyésztése, mert elcsenevészett jellegek

hogy vidékenként jobb tejelő avagy gyorsabban fejlődő, hizodalmasabb jellegek keletkezzenek, hogy illetén módon a nép is jobban megtalálván a maga hasznát, jobban is megkedvelje a szarvasmarhát.

Semmi áldozat sem sok e szarvasmarha megmentésére s ma még nem késő, nem hiábavaló ez áldozat, 10—15 év múlva ellenben nem lenne már mit megmenteni.

K—k.

A növendékmarha felnevelése. Régi tenyésztési szabály így hangzik: Azt, amit az első évben elmulasztottunk, a második évben és azután már nem lehet pótolni. A növendékmarha felnevelésénél arról van szó, hogy a $\frac{3}{4}$ évig terjedő korig a legmegfelelőbb és legszívesebben fogyasztott takarmánnyal, mint sovány-

tejjel, lenmaggal (lenpogácsa), zabbal, korpával stb. való dús táplálással, a legjobb széna mellett, az állatok fejlődését lehetőleg hajtsuk és fokozzuk, a 1½ évig terjedő korig olajpogácsával s táperős lóherefűvel (a tenyészetű célnak megfelelően) utánsegítsük, ezen a koron túl azonban minden költséges tápanyaghasználattal felhagyunk és a lehető legolcsóbb eltartásra törekszünk. Ennek a szabálynak figyelembevételétől függ, hogy a nevelés lehetőleg olcsón fog-e alakulni és mégis értékes és hasznosított tenyészetű produktumokat kapunk-e. Mem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy a fiatal kor első szakaszaiban nem szabad takarékoskodni. Amit ebben az időben elmulasztottunk, azt, ami a testi fejlődést illeti, csak nehezen vagy egyáltalában alig pótolhatjuk, a felnevelési költségek tekintetében azonban sohasem egyenlíthetjük ki. Az első fejlődési időszakban való dús táplálás a tejtermelésben való későbbi túlnyomó használatra sem jelent veszélyt, sőt inkább állandó jó takarmányértékességet biztosít. Ezzel szemben az állatok második évben való, nem jövedelmező, dús táplálás esetén annak a veszélynek vannak kitéve, hogy jó tejszolgáltató képességüket többé-kevésbé elveszítik, ha ennek a levegőn való igen kiadó mozgással nem veszük elejét.

G. T.

Téli spárgaágy a konyhában. A konyhában is igen egyszerű módon lehet spárgát termelnünk és aránylag sokat. Ezen célra legjobb a konyhaasztal alján egy ládát elhelyeznünk, amely körülbelül fél méter magas. A láda aljára 15 cm. magasságban fűrészport szórunk és erre egy, a ládának megmaradt, körülbelül fele ürtartalmát kitöltő bádgedényt helyezünk (12—15 cm. magasat), amely alul leeresztő csappal, felül pedig töltő tölcserrel van ellátva. Hogy az edény a fölötte lévő földréteg sulya alatt be ne horpadjon, a belsejében kis oszlopocskák védik. Az edény körül szintén fűrészporréteg tölti ki a faláda faláig az ürt, míg föléje tíz cm. magasságban kerti föld, előle pedig 15 cm. magasságban homokréteg kerül. A spárgát a kerti földbe ültetjük és pedig olyant, amelyről nyáron át nem szedtünk termést. A töveket egészen sűrűn egymás mellé ültetjük és csak arról gondoskodjunk, hogy a pléhedénybe elég gyakran kerüljön meleg víz, melyet ha kihűlt, az alsó csapon leeresztünk. Ilyenformán télen át háromszor kaphatunk bő spárgatermést, mert a növény ilyen kezelés mellett rendkívül gyorsan fejlődik és soha sem lesz fás.

G. T.

A fagy hatása a kerti talajra. Télen is, amikor a föld holt tömeghez hasonlít, nem szűnnek meg a természetű erők hatni. Őszszel összegyülemlik a nedvesség, amely a talaj egyes rétegeit áthatja és fagyos időben megfagy az a nedvesség. A jéggel fagyott víznek azonban tudvalevőleg nagyobb térre van szüksége, azért mindenre, ami terjeszkedését akadályozza, nyomást gyakorol. A kicsi és legkisebb talajrészecskék ilyformán szétrobbantnak. A fagy tehát megnyitja a kert talaját és tápanyagtartalmát a növények részére hozzáférhetőbbé teszi. A fagnak a kerti talajra gyakorolt ezt a hatását azonban még azzal segíthetjük elő, hogy a fagy beállta előtt vagy legalább a tél első felében a talajt meglazítjuk. Úgy kell, hogy a fagy a talajt durván felszántva találja. Az átforgatott földet nem szabad kiegyengetni vagy különösen gereblyével megmunkálni.

• MULATTATÓ •

Most és hajdan.

Írta: **Roboz István.**

(Folyt. és vége.)

Aztán a nagy bandák itthon is folytatni akarják a világvárosi életet; a szegszárdi úgy, mint a szombat-helyi stb.

Van olyan banda, hogy semmikép sem akar leszokni a regáliról, a brenzaderosról s éppen nem kell neki a — krajcadérosz... Megezik egy banda hetenként 15—16 pulykát s elhúz egy operát, két polkát!... mert hát minden kis publikumnak nincs kedve muzsikálni. A bandának pedig jól kell élni, mert sokat éjszakáz s ez elsorvasztja a testet; aztán a jó cigány olyan a nóták közt, mint a meggyújtott gyertya, elég érzései és szenvedélyei közt!

Nem lehet tagadni, hogy a mai időben sokkal nagyobb, fényesebb társaságok gyűlnek össze mulatságokon, mint hajdan, de nincs bennök annyi szeretet, ragaszkodás egymás iránt, mint a multban. A régi időben, ha összejövetel volt, a leányok összefűzték magukat egy virágcsokorba s a fiatalok körülrajongta, udvarolta, mint a méhe a virágot... A hajlottabb koruk pedig öröm közt nézték a fiatalok mulatságát, kedvtelését s maguk is beleugrottak a táncba.

Ma egy estélynem majdnem annyi csoportban ülnek szerte-széjjel, mint amennyi család van! A társaság olyan, mint az eltört tükör: darabokban, szétzúzva sugározza vissza csak az életet, szeretetet... Kedv nincs; a feszültség nagy s a fiatalok nagyrésze visszahúzza magát külön szobákba — magában mulat. Igen természetes, hogy ily viszonyok közt a cigánytól körülhordozott tányérba csak ritkán repül 1—5 forintos, inkább a — hatos! Mert hát magának az életnek is kevesebb a zománca, fénye, mint egykor volt!...

A régi mulatságokban több volt a szabadság, a jó kedv, mondhatnám a dévajság is; sok illet, jó volt, ami ma nem az. De akik együtt voltak, szerették egymást szívből-lélekből. Amint a hegedülés megzendült, elkezdődött a jó kedv s tartott mindaddig, míg a húr össze nem szakadt...

Leírunk egy mulatságot p. o. Kötséről, mert a 30-as években ott volt a világ közepe; egymást érte a mulatság; nagy birtokossága volt s nagyon jól tudták, hogyan kell élni az életet. A víg élet végződött 40-ben, de 1850-ben megint újra kezdődött egy kisközségben 15—16 birtokossal és tizenhárom szép leánynyal.

Ez volt a másodvirágzás.

Ime egy mulatság a 30-as évekből, Ujváry Kristóf korából.

Szegény Ujváry Kristóf. Egész életét átmuzsikáltatta s még koporsóját is hegedűszóval kísérték ki a temetőbe. Hadd jusson a szemfedélnek is az örömből egy víg cimborá tépett emlékein!

Ujváry Kristóf szikár, magas alak volt; cigánybarna arc, fekete hajjal; kissé pösztén beszélt. Szerette a bort, de el is birta; Sárközy Sándor után neki volt a legnagyobb billikoma; és sokszor mikor, a nap kisütött az éjszakára, nótában fürdött sugara, a nóták búcsúztatták el estve.

Kristóf napján nagy társaság volt Kötsén azon házban, melynek talpkövét nem rég szedték szét! Ott

voltak többek közt: Antal György és Károly, Kazay István, László Jekesz, Sárközy Sándor, Stettner stb. A házigazda kedves primása, Tanti cigány húzta a szebb-

Képek a magyar gazdák németországi tanulmányútjából.
Mulatozó Burschok (München).

nél-szebb régi nótákat. Délben kezdték a mulatságot s mielőtt betálatk volna, az összes kocsikból kiszedték a kerekeket, felrakták a padlásra, mely azt jelentette, hogy az udvarból egy hét előtt senki sem megy ki.

Egyik szobában három kisebb hordó csapra volt téve, háromféle borral, a somlai pedig külön palackokban. Az ablakban anyási szlivovica; az asztalt csak addig szedték le, míg az abroszt lerázák, felváltották, azután megint terítették. Sült naponkint a friss kalács; a baromfiak közt olyan erőszakos halál volt, hogy beillett volna kolerának!! A konyhában három szakácsné s négy kézreadó. Kint az udvaron sok ácsorgó, kik a faluból zenét jöttek hallgatni s nézni: hogy az asztalon az urak hogy járják a verbungot.

Midőn egy-egy éjelt átmulattak, a társaság szétment aludni a szomszéd házakba s ebédre megint együtt volt. A cigányok már úgy néztek ki negyednap, mintha füstön lógtak volna.

Az ötödik éjszaka húzta Tanti kedvelt nótáit a társaságnak.

— Húzd rá Tanti az én nótámat! — szólt Sárközy Sándor.

A primás már tudta, hogy „Vörös csákós süvegem” az ezüstsarkantyús nagybirtokos nótája, ki olyan négy csengős lovon jött, hogy József nádor is beleülhetett volna hintójukba.

A dal alig fogyott le, egymásután dobálták a penészes huszasokat a tányérba, mely midőn tele volt, Tanti kiöntötte egy hosszú kapcászárba.

— Hát az én nótám? — kiáltotta Kerkápoly — „Kalapom szememre vágom”. Rárántotta azonnal a primás s kísérték dalolva még a szakácsnék is a konyhába!

— No cimborám — szólt pöszén Ujváry Kristóf —

most aztán elő minden lázsiással ami csak a zsebben van; az én nótám húzzák; ezt dalolja, ezen vigad az egész falu. Húzd rá, Tanti!

És Tanti kétszeres bravourral, üveghangon rákezdi a dalt:

„Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél;
Piros piünkösd napján
Hajnalban születél . . .”

A társaság félig sírva dalolta a cigány után s megint rákezdté.

Akkora keresztes lázsiásokat dobáltak a tányérba, mint a vármegye pecsétje; egészen púpozva volt.

Ujváry megint rákiált Tantira: „Húzd tovább, Tanti! ha nincs huszas, lázsiás, van kaput! . . .”

Tanti tovább húzta a gyönyörű dalt:

„Nem anyától lettél . . .”

Ujváry sírt, mint a gyerek s odaszól társaihoz: Eb aki kaputját le nem veti a cigánynak!”

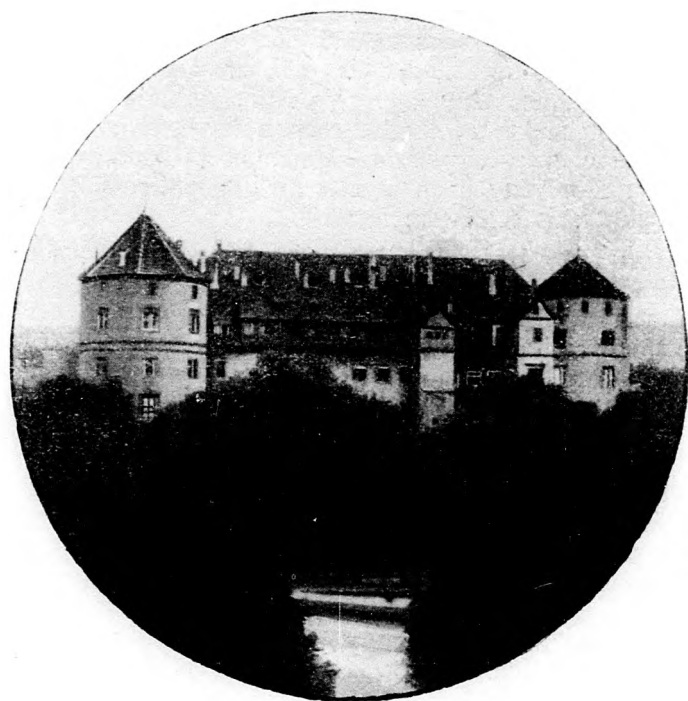
Az egész kompánia elkezdett vetkőzni!

Tantira ráadta Ujváry felöltőjét, a nyúllábú klarinétosra Kerkápolyi s így tovább.

„Húzd Tanti, csak húzd ezt a nótát reggelig.” — Midőn a cigány pihent, ismét kiált tüzesen Ujváry: „Le a mellénynyel” mellényeket is levetették s mivel az úr sokkal több volt, mint a cigány s Tantit legjobban is szerették, — a primáson már volt három kaput és négy mellény; úgy izzadott, mint a Balaton!

„Be szép nóta! — szólt Ujváry — s a billikom sorra járta: „Rózsafán termettél”, dalolja Antal György, a primás kíséri s szól ám ismét a dévajság: „Le a pantallóval, urak!”

A mulatók ismét vetkőztek s a cigányok húzták magukra az elegáns ruhát; mivel pedig Kerkápolyi Istvánnak magyar nadrágja volt, ezt kapta Tanti saját pantallója fölé! úgy rázták bele négyen.

Képek a magyar gazdák németországi tanulmányútjából.
A német császár rezidenciája.

A primás egész életére fel lett öltöztetve; mert rávett a magáén kívül három kaput, négy mellény, két pantallón és egy magyar nadrágot.

A klarinétoson volt egy hosszú posztó kaput, egy pitykés dolmány (Sárközytól) s egy vitorlavászon felöltő, két mellény, három pantalló!...

A czimbalmos, hogy keze szabadon mozoghasson, hátára aggatott egy kék posztó-rokkot, két kvokkert, három mellényt és Kazaytól egy százgallérú köpönyeget.

Gazdák a németországi tanulmányútjából.
Részlet az automobilkiállításról.

A bögös, miután állnia kellett, nem bírta a sok ruhát; több volt rajta, mint egy zálogházban, ezt két ordinánc fogta folyvást s ha inni akart, úgy töltötték a bort a szájába stb.

Hajnalban a cigányok úgy néztek ki a sok ruhától, mint a Kerepesi-uton a bolti kirakat, az urak pedig egy ing és lábravalóban járták a verbungot!

Reggel következett a tyúkverő s a búcsú, hazakísérés.

Elöl ment Ujváry Kristóf Kerkápolyival, dalolva járva a táncot — vászonfehérben, aztán a többi...

A társaság után a banda húzta s vagy száz legény, asszony, gyerek kísérte őket.

Mivel pedig Tanti úgy tele volt kaput és nadrággal, hogy a hegedűt nem tudta arca melle tenni, hát végigfeketette balkarján és úgy húzta a dalt: „Vörös csákós süvegem...”

Midőn a társaság Kerkápolyi István udvarába ért, boldogult keresztanyám bámulva csapta össze kezét s kiáltott férjére:

„Megbolondultál, Pista... Annyi vagyont szereztél s most vetköztettek le“...

Tanti húzta tovább s a nagy szederfa alatt zengett a dal sokáig... sokáig...

Elmult!

A régi élet zománca lefoszlott! A harmincas évek öröme csak olykor fénylik, mikor az őszi bogár a bokrokban szórja sugarát...

Kötsén kihalt az élet...

Most van a harmadvirágzás, de a — sirok felett!...

APRÓSÁGOK.

Érdekes szójáték. Rendkívül érdekes az a szójáték, mely a Berthóty- és Berzeviczy-családok nevének keletkezését világítja meg. A hagyomány szerint Mátyás király meg akarta jutalmazni két kedves emberét és nagy birtokokat adott nekik. Természetesen ő is tótul beszélt velük. Mikor a földeket osztotta közöttük, azt mondta az egyiknek: vedd ezt te (ber to ti), de az szerényen

keveset foglalt le magának. Akkor a másikhoz fordult és biztatta: végy hát többet (berze v'ic'ij), Ebből támadt a két név: Bertóthy, Berzeviczy...

Királyok boltjai. Nagy Péter cár valamikor hajóács volt, a francia Bourbonok között pedig sokáig tartotta magát az a tradíció, hogy a család minden férfitagjának értenie kell valamiféle ipari mesterséghez. Sőt egyikben-másikban annyira kifejlődött az iparnak és mesterségnek szeretete, hogy XVI. Lajos például sokkal jobb lakatos volt, mint uralkodó. Azóta sok mindenféle megváltozott, többek között a királyok mellékfoglalkozása is. A változás kétféle. Az első az, hogy a modern uralkodók már nem a szerény kisipart favorizálják, hanem ha már ráadják fejüket a pénzszerzésre, lehetőleg merkantil tevékenységet fejtenek ki. A második változás pedig az, hogy ezek a modern monarkák már nem dilletánsok, mint a hajdaniak voltak, hanem komoly és nagystilű üzletemberek. Az egyik párisi ujság most összeállította, hogy a különböző európai uralkodók micsoda mellékfoglalkozást űznek. II. Vilmos császárról tudott dolog, hogy Cadinenben nagy porcellánkereskedése van, amelyet ő maga adminisztrál és vezet. Üzlete annyira érdekli, hogy a bolti személyzetét ő maga nevezi ki, ő fogadja fel a könyvelőket, a nyalka segédeket, a gyorsbeszédű utazókat. Ugyancsak ő az, aki az árúknak bolti árát — nagyban és kicsinyben — megszabja. A cadineni boltocska alkalmazottai meglehetősen boldog emberek, aránylag jó fizetést kapnak, nyugdíjjogosultságuk van és részesülnek az üzlet tiszta jövedelméből is, amely meghaladja évenként a negyedmilliót. Szép summa, de mi elhisszszük, hogy az üzlet ennyit hoz, mert hiszen a legutolsó utazóra is felemelő hatással lehet a „főnök“ folytonos utaztatása, amelyben a kereskedésnek és üzletnek talán ugyanakkora része van, mint a politikának. A többi német szuverén sem marad el a császár mögött. Württemberg királya mint szálló-tulajdonos gyarapítja vagyonát. Országszerte vannak szállói és valamennyi kitűnően jövedelmez. A szász király mint tojásnagykereskedő örvend jó hírnévnek a német kereskedelmi világban, míg a lippe-dettmoldi régens anyagedényekből keres legalább annyit, mint amennyi a civillistája. Ezek az üzemek azonban teljesen eltörpülnek a belga király hatalmas vállalkozásai mellett. Ennek a jól hajtó vállalkozásnak Kongó a neve és II. Lipót pénzt tudott

Gazdák tanulmányútja.

Burgonyakapálás egy német birtokon.

csinálni mindenből, az elefántbőrből és néger-agyarakból csak úgy, mint az elefántagyarakból és a négerbőrökből. I. Péter, a szerb király, szintén nem feledkezett meg róla, hogy milyen szomorú napokat élt, mielőtt királylány lett és mint igazi bölcs, gondol a jövőre. De hát Szerbiában nem kell porcellán, azzal ugyan hiába próbálna szerencsét. Nagy vállalkozásnak nincs még hazája Szerbiában, — gondolta magában Péter és a hiú és veszélyes ábrándokról lemondva, nyitott egy — borbélyüzletet. Borotválkozni végre csak muszáj — vélte a szerb király — a borbélyüzlet biztos és szolid vállalkozás. Nem csalódott, és ma már Belgrádban egész sereg borbélyüzlet van, ahol a Péter király legényei kapargálják az emberek bőrét.

A pók mint időjós. Ismeretes, hogy a néphit a pókot időjósnek tekinti. A pók magatartásából az időjárásra vont következtetések legnagyobb részét ugyan a tudományos megfigyelések teljesen megdöntötték, egyes jelenségeket azonban a tudomány is megerősíteni kénytelen. Ilyenek a pókoknak a közeledő tél hidegével szemben tanúsított magatartása. A legelső tudományos megfigyeléseket Qatremere d'Isonval, hollandi tábornok eszközölte, akit 1781-ben elfogtak és 14 esztendői raboskodása alatt egyebet sem tett, mint egyetlen társait, a pókokat figyelte és tanulmányozta. Bő tapasztalatai s megfigyelései alapján jóval előre jelezte azt az 1794—95-iki kemény telet, mely a határszéli folyókat befagyasztotta s a francia seregek számára járhatóvá tette és utat nyitott Pichegrunak a szabad Hollandia belsejébe. A következő megfigyeléseket teljesen megbízhatóknak fogadhatjuk el: Ha a pókok a sarkokból előbujnak s izgatottan futkosnak idestova és hálóikat megerősítik, ez a hideg idő beálltát jelenti, ha pedig több háót szőnek egymás fölé, úgy tartós hideg várható. Ha a pók újból elbúvik, akkor langyosra változik az időjárás. Hogy mi idézi elő az állatok — mint pl. a leveli béka — ily nagyfokú érzékenységét az időjárás változásaival szemben, azt a tudományos kutatások ezideig még nem állapították meg.

KÉPEINKHEZ.

Képek a magyar gazdák németországi tanulmányútjából. Nehány szép képet közöltünk már az ujság legutóbbi számaiban arról az érdekes tanulmányi kirándulásról, melyben a múlt nyáron 63 magyar gazda vett részt. A tanulmányút közben szerzett bőséges tapasztalataikat és élményüket le is írták a magyar gazdák egy szép könyvben, amelyből mostani szép képeinket is közöljük.

A „Független Ujság“-ra fizessünk elő mielőbb, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

A „Független Ujság“ előfizetési ára:

Egész évre 8 K ◊ Félévre 4 K ◊ Negyedévre 2 K.

Uj előfizetők igényt tarthatnak a „Független Ujság“ karácsonyi ajándékára, a *Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvre*, amely számos képpel díszítve, a legkiválóbb magyar írók tollából kikerült.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“
= szerkesztősége és kiadóhivatala =
Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1907 december 28.
Budapesti Központi Vasárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.24—1.50 K., helybeli borjúhús 1.30—1.44 K., sertésus 1.34—1.36 K., szalonna füstölt 1.48—1.52 K., szalonna, olvasztani való 1.36—1.40 K., háj 1.44—1.48 K., sertészsir 1.48—1.52 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 1.50—1.60 K., hazai sonka 1.80—2.— K. szalámi 3.60—4.— K.
Baromfifélék: —.—.— K., rántani való csirke 1.20—2.— K., sütni való csirke 2.——2.80 K., kacs, hizott 5.40—6.60 K., lud hizott 12.——16.— K., pulyka, hizott 4.——6.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.20—1.30 K., vágott hizott kappan, kacs és pulyka 1.——1.30 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Arak métermázsánként értendők). Buza 25.65.—26.80 K. Rozs 23.20 K-tól 23.35 K-ig. Árpa 15.40 K-tól 15.66 K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 16.50—16.90 K. Tengeri 14.—— K.
Teavaj: (centrifugált) 2.30—2.60 K., főzővaj 1.80—2.20 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—24 fillér.
Tojás: bácskai 1.08—1.12 K., erdélyi apróbb áru —.—.— K. ládánként (1440 drb). Apadt —.— K., meszes —.— K.
Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 4.80—5.20 K., rózsás új 5.——5.20 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.—.— K., mm. kent.
Liszt ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7
K. 38.— 37.60 37.20 36.80 36.40 35.80 35.— 33.20 —.—
Takarmányvásár. Réti széna 7.——8.60. muhar 8.——8.60 zsup-szalma 6.——6.40, alomszalma 4.40—5.20

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
Rubinek Gyula,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

1908. Hatodik évfolyam. 1908.

Egy állatkedvelő sem nélkülözheti a legolcsóbb és legjobb baromfi- és háziyutenyésztési **heti képes** szaklapot, a

„BAROMFITENYÉSZTÉS“-t,

mely a gazdasági és sportbaromfi- éneklő- és díszmadár-, galamb- és háziyutenyésztési és értékesítési kérdéseket a legteljesebben felkarolja és tárgyalja.

Főszerkesztő:
HREBLAY EMIL
állattenyésztési felügyelő.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kigazdák, iparosok és magázók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „Baromfitenyésztés“-t, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. — Előfizetési ára: **Egy évre 10 K, félévre 5 K.** A „Baromfitenyésztés“ hetenként szép képeket közöl. Levélszekrenyében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol. A „Baromfitenyésztés“ olcsóságával (egész évre 10 K, félévre 5 K) a szerényebb és le kényesebb igényeket is kielégíti. — Előfizetési pénzek e cím alatt: **„Baromfitenyésztés“ szerkesztőségének, Budapest-Rákospalota, V. utca 3. sz. küldendők.** Ezen heti képes szaklapot a szerkesztőség mindenkinek, aki levelezőlapra hozzá fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küldi mutatónak, mert a szerkesztő azt akarja, hogy a házilag készült lapot minden tenyésztő megismerje. A ki a „Baromfitenyésztés“-re egy évre 10 koronával egyszerre már most előfizet, az ezen évben teljesen ingyen kapja a lapot.

A „Független Ujság“ előfizetési ára:

Egész évre 8 K ◊ Félévre 4 K ◊ Negyedévre 2 K.

Uj előfizetők igényt tarthatnak a „Független Ujság“ karácsonyi ajándékára, a *Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvre*, amely számos képpel díszítve, a legkiválóbb magyar írók tollából kikerült.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“
= szerkesztősége és kiadóhivatala =
Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a legjobb és legelterjedtebb baromfitenyésztési szaklap. Minden tenyésztőre nélkülözhetetlen. Hirdetésekre a legalkalmasabb. Előfizetési ára, mint az egyesület tagsági díja 8 kor. egy évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség és kiadóhivatala: Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám, Köztelek, I. emelet 10. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözőgépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

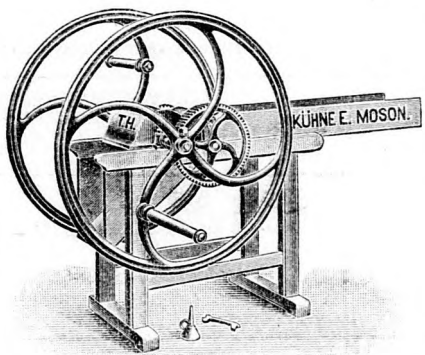
Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E.

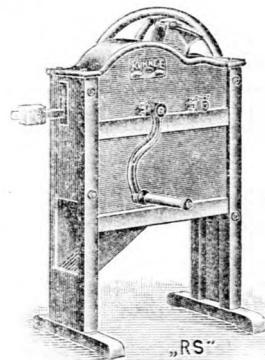
hazánk legrégebb mező-
gazdasági gépgyára ::

MOSONBAN

== **FŐRAKTÁR:** ==
Budapest, VI., Váci-körút 57a

:: elismert gondos kivitelben szállit ::
szecskavágógépeket,
répavágókat, darálókat, ::
takarmányfüllesztőket,
**„TORNADO“ kukoriczászár-
tépőket, MORZSOLÓKAT,**
burgonyamosó-gépeket, ::
teljes takarmánykamra-berendezéseket

== **FIÓKRAKTÁR:** ==
**Debreczen és
Temesvár** ::

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen
július és október hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

**Magyar Általános
Hitelbank**

Áruosztály — Gyapjuárverések
Nádor utca 12. sz.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.40. kor.
Tartalékok	-----	64.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.--- kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.331.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegétől egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslegre közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
tek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításra minden irányban
készszéppel szolgál az igazgatóság.

110920/V—1. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A gemenci Dunaszakaszon 1908-ik évben létesítendő és
273.70 m³ földmunkából 13559.50 m³ elsőosztályú és 24904.88 m³
másodosztályú kőanyagból készítenő kőhányásból álló szabá-
lyozási munkálatok biztosítása céljából a m. kir. földmívelé-
ügyi miniszterium I. emeleti tanácsstermében 1908. évi január
hó 20-án déli 12 órakor nyilvános zárt ajánlati tárgyalás fog
tartatni.

A budapesti m. kir. folyammérnöki hivataltól (V. ker.,
Már a Valéria-utca 14. sz.) díjtalanul megszerezhető ajánlati és
előmeret-költségvetési minta felhasználásával a fentnevezett
munkára vonatkozólag teendő kellően bélyegzett és e felirattal:
„Ajánlat a gemenci Dunaszakaszon 1908-ik évben teljesítendő
szabályozási munkálatokra“ elhatott öt pecséttel lezárt borítékba
helyezett ajánlatok, amelyekhez az ajánlati összeg 5%-ának,
illetőleg ha az ajánlott összeg 250,000 koronánál nagyobb,
250,000 koronáig 5%-nak és 250,000 koronán felüli összeg
után 2%-nak megfelelő bántpénznek készpénzben vagy óvadék-
képes értékpapirokban valamely állampénztárnál vagy adó-
hivatalnál a földmívelésügyi tárca kezelesébe történt letételét
igazoló elismervény is c. atolandó, a jelzett napon d. e. 11^{1/2} óráig
a miniszterium házipénztáránál (miniszteri palota felemelet 29.)
nyújtandók be.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői
jelen lehetnek.

A kötetendő szerződés tervezete, valamint a munkálatokra
vonatkozó általános és részletes feltételek a budapesti m. kir.
folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők.

Budapest, 1907. évi december hó 26-án.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,
Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb
Műtrágyafélét, azonkívül
Rézgáliczot (93-99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban
szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.